

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

57. szám.

Pest, majus 20. 1848

Nem kell táblabíró politika.

April 10. kezdve e lap hetenként hatszor egy közép nagyságu iven fog megjelenni, és posta utján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10-kétől junius végeig, Budapesten, házhozhordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig félévre: Budapesten 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

April 10-étől december végeig három évnegyedre:

Budapesten házhozhordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 8 ft.

Budapesten egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyeért 3 kr. pp. fizettetik.

Polgárok!

Honunknak áldozatokra van szüksége, hogy temérdek szükségait fedezni képes legyen.

Franciaországban a hatalmas, és 35 milliónyi nemzet honában is önkényes adakozásokra van szükség, hogy kiadásai könnyebben fedeztethessenek, s a rend helyre állítása hamarabb történhessenek.

Mennyivel nagyobb szüksége van hazánknak, mellynek pénzvisszonya oly nyomorult állapotban került vissza kezeinkbe, hogy fiai egyenként járuljanak elő, filléreikkel adakozni a közbéke vagy hadviselés rendezhetésére.

Felszólítunk azért mindenkit, ki honát szereti, s érte tettel is áldozni kész, adakozzék; legyen bár az adomány bármily csekély is. Cseppekből gyűl a tenger, krajczárokból a millió.

E lapok szerkesztőségének kiadóhivatalában (Beimel-nyomda aldunasor) minden adomány köszönettel fog vétetni. Az adakozó nevét s az adományozott összeget mennyiségét naponként fogjuk közölni, s ezeket nagyobb összegekben a ministeriumnak időnként kezébe szolgáltatni.

A szerkesztőség maga részéről megkezdte 20 pftal.

Lapjaink tegnapi száma egy a ministerelnöktől jött rendelet következtében lefoglaltatott.

Az ok másfél sornyi legujabb hir volt, melly tegnap a radical-kör gyűlésén ministerialis emberektől nyíltan hirdettelet.

Mi azt hisszük, hogy a ministerelnök e lefoglaltatást nem más okból rendelte el, mint azért, ne hogy a röviden, s meglehet nem precise közölt hir, az országban balmagyarázatokra adott volna alkalmat.

Mi e számot második kiadásban adtuk sajtó alá, s elhagyván a kérdés alatti másfél sort, miután a törvény értelmének, melly egy példányt a hatósági elnökhöz rendel elküldetni eleget tettünk, az olvasó, kivevén néhány pesti már akkor szétosztott példányt lapunkat oly alakban olvashatja melly iránt kifogás nem tétetett.

Pest, majus 20.

A fájdalom, mellyet érzünk, midőn tapasztaljuk, hogy minket annyian félreértének, szóval lehetetlen eléggé kifejeznünk.

És ez már másod izben történik, hogy magunkat mentenünk kell.

A legszomorubb azonban az, hogy csak olyasóink előtt menthetjük magunkat, a kik különben is minket eddig sem kárhoztattak.

Kárhoztattak pedig hasonlíthatlanul nagy többségben azok, kik minket nem olvasnak.

Ezt teljes biztossággal mondhatjuk: Vidékre lapjaink miadedig legfőlebb néhány száz példányban küldetnek szét.

Előfizetőink legnagyobb része magánosakból áll. Casinó vagy olvasó-egylet igen kevés.

És mégis lehetlen ignorálnunk, sok helyütt ellenszenvvel kell találkoznunk.

De ezen ellenszenvet ellenünk álhirek, hóbortos gyanítások, leginkább pedig egy némelly régibb magyar lap nyomoru insinuatíói szülik.

Ha mindazoknak, mellyek rólunk elmondanak csak tized része volna igaz, büntetést érdemlenénk.

Epen midőn e sorokat írjuk, hozza előnkbe egy jó barátunk a B. P. Híradó ma érkezett számát

mellyben minden tétovázás nélkül robespierreistáknak neveztetünk.

A Budapesti Híradó, e Pozsonyban zátonyra üledett hajó csak szánakozást érdemel.

És mi nem hisszük, hogy bárki a világon, ki lapunkból csak néhány cikket is olvasott, egy betűt is fedezett volna fel, mellyből hacsak következtetésképen is kitűnnék, hogy mi az országnak valaha a terrorismus zászlaját ajánlottuk volna.

Ránk nézve szomorú ez is, hogy effélék miatt védenünk is kell magunkat.

Szomorú annál inkább, mert mi csak keveseknek szólhatunk, ellenünk pedig ezer meg ezer példányokban terjesztetik a legkeményebb vád.

Minket azonban mind ez vissza nem rettent.

Mi számot vetettünk magunkkal. És nem kételkedünk kimondani: Nem irtunk egy szót sem, nem adánk át a nyilvánosságnak egy eszmét sem, mellyet egyszersmind ne érzettünk volna.

Kiknek tetszett a mi véleményünk, kiknek nem, azt megítélni nem a mi feladatunk. Saját nyugalmunkra mindenkor elég lesz az: hogy leplezetlenül beszéltünk, hogy küzdéseinkben más zászló nem lobogott előttünk, mint a bálványozott hazának poeticus szeretete.

A ministerium ma reggelre a pesti népet egy népszerű proclamatióval lepte meg.

V. Ferdinand király teljes ünnepélyességgel meghivatik a magyar nép között megjelenni.

Mit tartunk mi e meghívásról?

Mi teljes meggyőződésünkből hisszük, miszerint azzal, hogy a király közzénk eljőjjön, országunk és nemzetiségünk fenmaradása oly szoros összeköttetésben van, hogy minket egyedül csak ez menthet meg az elveszéstől.

Azt hisszük, érdemlünk az olvasótól annyi bizalmat, hogy nyilatkozatunkat hizelgésnek venni nem fogja.

A marczius tizenötödike e szót nem ismeri.

Ha ránk egy ország rendezése volna bizva, hol a szükséges elemeket rögtönében elő lehetne teremteni, mi a kormányformák között kétség kívül azt választanók, melly felé a nemzetek mentül inkább miveltek, annál inkább közeledni szoktak. —

De a világon a legkárhozatosb politica: az átmeneti rendszereket keresztülugrani akarni.

Ez iszonyu kockavetés volna. Eshetnék számunkra a legerősb szám, eshetnék az üres oldal.

De tekintenünk kell a körülményeket. És mi ezen körülményeket nem nevezünk, miként a hizelgők nagy része, rendíthetlen loyaltásnak. Mi vesszük a dolgot, a hogy van.

A magyar nép előtt tisztább és népszerűbb eszme a királynál nincsen.

És ezen eszme olly hatalmas, s az országban szerteszét annyira elgyökerezett, hogy annak megingatására annyi és olly sokszerű változások szükségesek, mellyek betelte után a mostani viszonyok csak mint álom tűnének fel az emlékezetben.

Mi tudjuk, hogy Magyarországon van egy párt, mellynek alkotmányi doctrinája a monarchismussal ellentétben áll.

Kell ilyennek lenni. Franciaország óriási befolyása, Német- és Olaszország hajlamai lehetlen hogy itt hatás nélkül maradhassanak.

De nálunk ezen eszmék csak tisztán doctrinák. —

Ezen túlmenni, iszonyatos koczka volna. Anynyi volna, mint elveszteni magát a tért, mellyen egykor tervük ne tán kifejehető volna.

Népünknel úgy látszik: a royalismus valóságos vallás.

És még az sem ment tűzpróbán keresztül, ha valljon nálunk a constitutionalismus több-e, mint-hogy a táblabíró beszél, a nagy ur, és hivatalnok elfogadja a nyert, vagy égből hullott engedelményeket... mert, véglére is eszméért meghalni nálunk még csak az ifjuság képes.

Most tehát jelszavunk legyen — a Nemzeti Gyűlés, s királyunk köztünk maradása.

A ministerium a gyűlést július 2kára tűzte ki.

Ez olly határidő, melly miután a bécsi viszonyok a legujabb tudósítások szerint ismét nyugalmas természetűek, nem hosszú.

Rögtönebb mint a hajdankorok, de a mellett az összeíró táblabíráknak jut napjában egy óra reggelire, kettő ebédre, három délutáni szunyadásra.

Ha a bécsi viszonyok újabb fordulatot nem vettek volna, a július másodikai gyűlés satira leendett.

Ha Bécsben anarchia van, az orosz mint szomszéd azt nem tűrheti. Meglehet még azt sem fogja tűrni, hogy ausztriai szövetségese, s újabb időktől fogva egyszersmind adósa, márcsak a bécsi nép időközönkénti szeszélyes fellépései által is korlátok között legyen tartva.

Mit mondjunk az orosz czár hiúságáról, s a politikáról, mellyet végrendeletileg vállalt magára.

Gondolja tán valaki, hogy a czárnak nem legkedvesb álma lengyel határait átlépve, magába venni felső vidéki tótjainkat, s keresztül futva a védtelen síkságot, délen újban rokonival találkozza, birodalmát kiterjeszteni az Adria tengerig?

Ez megtörténhetik pedig azon perczen, mellyben tán legkevésbé várnók.

A magyarnak nagyszerű napokat kell még élni, eddig leveretve voltunk, mert nem haladhatunk. Most a haladás kulcsa kezünkben van, de már élünk át pillanatok, mellyekben jövődönk iránt rettegünk kellett.

Ellenségeink tudják gyengéinket. Nyomoru politika tőlünk, azt magunk előtt elrejtteni akarni.

Ugy vagyunk velük, mint két jó sakkozó, kik egymás terveit minden huzásnál ismerik.

Ezért a mi politikánk ez:

Jöjjön közzénk a király.

Hívjuk össze a nemzeti gyűlést.

Áldozat az egyesektől a haza oltárára.

Nemzeti rendes, és tartalék-örserög.

E kívánatainkban jelenleg meg vagyunk nyugtatva.

Mi ezeket a legelsőn kívül, mellyre akkor kiállítás nem volt, a ministerium azon teendői közé számítottuk, mellyet az első három nap alatt kellett volna végbevenni.

Tagadhatja-e valaki, hogy a ministerium, ezek közül bármelyikben is elhatározó lépést tett addig, míg hol egy, hol más befolyás hatalmát magán nem érezte?

A ministerium a mi két hónapi működésünkkel ma tettel igazolta.

Ohajtanánk, ha ministerium szoroson felügyeltetne a toborzásra.

Mint biztosan tudjuk, a beállani kívánok olly szoros orvosi vizsgálat alá vétetnek, mintha a válogatásra temérdek tömeg és alkalmas békes idő volna.

Nagyon helyesnek találjuk, ha beteges egyének fel nem vétetnek, de holmi apró hibákat mostani körülményeink közt olly igen tekintetbe venni, tévesztett eljárásnak tartjuk.

A tegnap, és azaz előtti napon magokat jelentett 200 egyének közzül — mint általános beszélik — csak 50 soroztatott be, szomorú dolog, ha illy arányban vannak e haza haszonvehető fia a hasznavehetetlenekhez.

Ohajtottuk volna azt is, hogy e toborzás több zajjal történjék, s a főtoborzás a város közepén legyen.

Bármily nagy legyen is kobleinkben az ügy iránti lelkesedés, de még is vannak sokan, kiknek ösztönzésre, hevítésre van szükségök, nem azért, mintha honukat kevésbé szeretnék, hanem azért, mert természetöknél fogva hidegvérűek.

Toll és kokárda, harsogó zene és táncz való az illy alkalmakra.

Vidámon és derülve fogadtassanak e honnak harczosai. A derült bátorság két annyi erőt fejt ki, mint a komor elszánás.

Kérjük az illetőket e figyelmeztetésünkre tekintettel lenni.

Csernátóni.

Nyilatkozat.

Tisztelt szerkeztő ur!

A Pesti Hirlap egyik száma Kovács Lajosnak hozza felnem legtetszetősb tanuvallását Név cserélődött e el, vagy csakugyan bizonyos Kovács Lajos tett ilyen vallomást, azt nem tudom, de hogy én, ki a különböztetés végett kénytelen vagyok, most praedicatummal fellépni t. i. Dicskei Kovács Lajos ezen vallomást magaménak el nem ismerem, mert én a katonaságot nem védelmeztem, sőt irasba tett vallomásomba kimondottam elenükbe azt, hogy a polgárokat minden előre tett figyelmeztetés vagy intés nélkül megrohanták és még a szaladókat is üzöbe vették, vágták és szurkálták, azok ellenben még egy ködöbással sem illették. Kimondottam azt is, hogy nagyon megilletődtem azon, midőn tulajdon szememmel kénytelen voltam látni azt,

hogy fájdalom! a magyar épen azon gyászos szt. György térért, mellyen Hunyady László vére folyt, most ujra ártatlan magyar vérrel festi. —

Nem lehetett azt hinnem, mindaddig, míg nem láttam, hogy b. Léderer hadi főparancsnok ur, vagy bármely katona tiszt a parancsnoksága alá ugyan, de a haza javára rendelt katonát, tiszt szent parolája megszégése által, elvesztett becsülete helyreállítására és így személyeért használja, és azt mézarszékre kitegye, vagy pedig azokkal polgártársait kegyetlenül mézáróltassa. Maradván az, ki feljebb mindenkori tisztelője.

Dicskei Kovács Lajos.

Május 20.

Az utcák szögletén ministeri placatok függnek, tartalmuk szerént a ministeri tanács, külügy minister hg. Eszterházihoz futárt küldött, felszólította őt, hogy Bécsből eltávozott királyunkat felkeresvén, családjával együtt körünkbe hívja, biztosítván azon hűségről, mellyet a magyar nemzet iránta, s az ausztriai uralkodó ház iránt olly hosszú idők óta tanusított.

Mi a ministerium ezen lépését teljes szívünkkel helyeseljük, s azt, mint jelen bonyolódalminkból ki-ontakozásra egyik leghatalmasabb és hatályosabb intézkedést tekintjük.

Mi a ministeriumot többször figyelmeztettük egy és másra, megmondtuk, mit mulasztott el, vagy legalább mit hittünk mi általa elmulasztottnak, de szavaink végén örökös refrain gyanánt hangzott: „legyen a ministerium erélyes, és mi leszünk leg-hőbb barátai.“

Mi ezt mondjuk ma is, inkább mint valaha.

Üzze el a ministerium, háta megül a felelőség phantomját.

Cselekedjenek úgy egyes tagjai, mint e honnak szívökben lakó szeretete sugálja, melly legbiztosabban fogja őket megóvni minden ballépésektől.

Legyenek függetlenek a szó teljes értelmében, hogy magyarok szóban és lélekben ezt tudjuk. —

Nekünk is jutott e viharos napokban némi csekély szerep. E szerepet mi eddig úgy játszottuk, mint meggyőződésünk sugallá.

Méltánylás és méltatlankodás kíséré eljárásunkat. Mellyiket érdemeltük meg, nem tudjuk, de nem is akarjuk magunkat elhatározni.

E haza veszélyben van! kiáltják minden oldalról, s mi az általános kiáltásban most először veszünk részt. —

És midőn e kiáltás ajkainkon kiszállott, midőn ügyeink békes rendezése megállapítása iránti reményeink egészen eltűnni kezdenek, teendőinkkel tisztában vagyunk.

Mi a ministeriumot gyermekkorát átéltnek tekintjük, újabb intézkedéseiből látni véljük, hogy a szokallan hatalom erejét már megérté, és helyzetét felfogni indult.

És midőn ezt látjuk, benne vetett hitünket is éledni érezzük a hit pedig irányadója az ember tetteinek.

Mi a kormány tettei ellen eddig is nagyon kevésszer szólalánk fel, s intézkedéseit legtöbbször méltányoltuk.

Kikelésünk azt illeték, mit — véleményünk szerint — elmulasztott, vagy legalább tudomásra nem juttatott.

Kivántuk szóval, hogy ministeriumunk mentül erősebbnek önállóbbnak mutassa magát.

Ez volt eddigi felszólalásaink egész vezéreszméje. Mi következése lett felszólalásainknak, melőlözzük. Majd ha dolgaink — isten segélyével — rendbe jönnek, kedélyeink lecsendcsülnek, vissza fogunk térni a közelebbi múlt napok eseményeire, s midőn sem mi, sem vélemény elleneink nem fognak a pillanati benyomás zsarnok hatalma alatt állani, hidegebb megfontolással és valódi szempontból felfogva fogjuk azokat tekinthetni és megítélni.

Most csak egyet óhajtunk, s ez, hogy a ministerium ereje consolidaltassék azon erő ellenében, mellytől mindnyájunknak tartania lehet, értem a panslavismust.

Mi nem huzzuk meg szükségtelenül a vészharangot, nem telik kedvünk a szünteleni „tűz” kiáltásban, de midőn látjuk, hogy mindenfelől füstöl, midőn egy pár helyt már felcsapó lángokat is vettünk észre, kezeinket nem dugjuk egybe, s bár most sem kiáltjuk, hogy tűz van! — mert az úgy is szerfeletti rémulést még inkább nevelni, a legbálgább dolognak tartjuk — de az oltásra készen állunk, fecskendőinket elkészítjük és nem vitázunk a felett többé, ha valljon a füst s a lángok történeteseke-e vagy nem, s ha nem, kik a gyújtogatók? hanem csak a tűz elnyomására fordítjuk egész erőnköt, minden eszközeinket, majd ha eloltottuk azt akkor visszatérhetünk annak szerző okai kutatására.

Legyünk éberen, de ne rémítsük egymást keltetén tul és álhírekkel.

Ne bizzuk el, de ne is becsüljük magunkat nagyon kevésre. Az erőnek és önértéknek helyes felfogása és értelmezése, megkettőzteti a hatalást és biztosabbá teszi az eredményt.

Hogy veszélyek környeznek, ez igaz. De a magyar a veszélyeket már megszokhatá, tatár és török, német és cseh seregek boriták már e hon földjét, és gyászos beháboruk dulának keblében több ízben.

Negyedik Béla alatt néptelenekké üdököltettek falvaink, ugarrá tapostattak vetéseink és fiainak véréből kövérült e föld. II. Lajos alatt 25000 bajnokot vesztlénk két óra alatt, s fővárosunk templomain félholdak fénylettek, kápolnáink moshékká változának.

És nem vesztlünk el.

Most ujra vész fenyeget, tán nagyobb és átalánosabb mint hajdan, de férfias elhatározás, bátorság és szent ügyünk érzete sulyossá, ellenállhatatlanná, legyőzhetlenné teszük kiköszörült pallossainknak csapásait. Azért csak el ne csüggedjünk. —

Bizalom egymás közt, és bizalom magunkban.

Hisszük pedig, hogy a kormány erélyes leend, mert erélytelenül meg sem állhatna.

Csernátóni.

Hazafiak!

Épen most vettük futár által azon tudósítást, hogy felséges királyunk Bécs városát váratlanul elhagyta, s utját Innsbruck felé vette.

Sietünk ezt a közönséggel tudatni, nehogy e rendeletében közhírré teszi az ajánlatok beszédésének módját és helyeit.

Budapest, május 19-én 1848.

Gróf Batthyány Lajos. Deák Ferencz.
Szemere Bertalan. Klauzál Gábor.
Gróf Széchenyi István. [B. Eötvös József.

Május 20.

Viszonyaink naponkint bonyolodottabbakká válnak. Politikai egünk láthatárán minden oldalról fekete, zivatarterhes fellegek vonulnak össze. Egyes villámsugár és olykor menydörgés hirdetik a vihar elkerülhetetlen kitörését.

Europa minden országa forrásban van, s egy láthatatlan láncz fűzi össze népeit, mellyen egyszerűre, majdnem ugyanazon időben járja őket át az események villany szikrája.

Mi magyarok, Europa legveszélyesebb pontján állunk.

Helyzetünk a legcriticusabb. Ellenséges szomszédokkal véve körül felülről, hasonlóan alulról, érdekek harcával és kenyéririgységi cselszövényekkel magunk közt — a végzet aligha nem Europa villám háritójává tett. —

Bécsben rendkívüli dolgoknak kellett történni. Annyi igaz, hogy a császárt távozni kényszeríték, a hajóra ült magyarokat megdobálták s hogy a fejlettség legnagyobb fokra hágott.

Igy van az, ha egy nép örökös sötétségben tartatik, a szokatlan napvilág olly rendkívül hatláterzékeire, hogy elkábulva s elhomályosult szemekkel kapkod mindenfelé, s rohan tán — sírjába. —

Ha az ifjuzárdai szigor és anachoretai fegy alatt tartatik, a világ és társaság minden elveitől gyönyöreitől és időtöltéseitől elzáratik — nem hal ki, nem fojtatik meg keblében az élvvágy csak fogvatartatik, s ha egyszer kiszabadul a rideg fegy alul: buja garázda és mámoros leend. A természet megboszulja magát a mulasztásokért.

Igy vannak a bécsiek.

És Bécs szomszédágunkban van, hova a magyar ember 3 száz év oltá volt kénytelen szemeit fordítani.

Most — úgy látszik — többé nem leend szükségünk Bécs felé tekintenünk, nem leend ott semmi keresnivalónk.

Elvégre reményünk lehet, hogy magunkközt fogjuk láthatni a magyar királyt, s királyi háztartást fogunk Budán szemlélhetni.

De e criticus pillanatokban, midőn a jövő óra történetéről a régi prophéták sem tudnának biztosat jövendőlni — nekünk concentralt erős hatalomra van szükségünk.

Itt most a közgyűléseknek, többek uralkodásának helye nem lehet.

Nekünk erős és tökéletesen független, sőt felelet terhénélküli kormány kell.

Legyen ministeriumunk ilyen vesse le salangos mellékneveit, ellenben vegyen magának erőt és hatalmat.

Mi csak így várhatunk rendet és békes átalakulást, csak így menekülhetünk meg az anarchia-

legszentebb kötelessége.

Meg vagyunk győződve, hogy a magyar nemzet legforróbb ohajtása teljesülne, ha ő felsége Bécsből távoztával egyenesen hű magyarjai közé jött volna, hol szentséges személyét buzgó lelkesedéssel környezné azon nép, melly szabadságához s törvényes fejedelméhez szeretetben, hűségben ingadozni soha nem fog. S nem is késtünk a nemzetnek ezen forró ohajtását azonnal ő felsége elejbe terjeszteni, bizodalmat kérve s remélve a jó királytól azon néphez, melly századokon keresztül e bizodalmat épen a veszélyek legnehezebb óráiban olly igen megérdemlette, s melly azt megcsalni, bizonyosan képes nem volna soha. És mivel azon alkotmányos viszony, azon hűség és ragaszkodás, melly nemzetünket törvényes királyunk személyéhez, s az uralkodó házhoz köti, változást nem szenvedhet az által, hogy ő felsége birodalmának valamely más részébe tette által tartózkodása helyét, hg Eszterházy Pált, mint ő felsége személyéhez rendelt felelős magyar ministert utasítottuk, hogy urunkat királyunkat mostani tartózkodása helyére azonnal kövesse s törvényes állásában magas személye mellett maradjon.

Polgárok! Europai események segítették elő hazánkban is az egész nemzet rég ohajtott szabadságának létrehozását; de az egész nemzet egyesült ereje s osztatlan közremunkálása szükséges arra, hogy az europai mozgalmaknak sokféle irányban zavargó rohama veszélybe ne döntse hazánkat, nemzetünket, s annak kivívott szabadságát. — Mi erőnk s tehetségünk szerint teljesítendjük a reánk bizott kötelességet, de hogy nehez feladásunkban eljárassunk, a nemzet buzgó s erélyes támogatására van szükségünk.

Szükségesnek tartottuk az országgyűlésnek minél előbbi összehívását, s annak határnapjaul f. é. július hónapnak 2-dik napját tűztük ki, s azt ő Felségéhez is felterjesztettük. De rendkívüli körülményeink között addig is minden egyes polgárnak szent kötelessége, mindent elkövetni, hogy a hazát fenyegethető veszélyek megelőztesse.

A hazának szent nevében szólitjuk fel tehát a honnak minden polgárát, legyenek erősek és állhatatosak a hon és szabadság iránti szeretetben, s a törvényes fejedelem iránti hűségben; legyenek egyetértők, s mellözve minden viszátkodást, mi erőnköt megtörhetné, egy célra egyesülve munkálódjanak a haza megmentésén. — Felszólitjuk a hon polgárait, hogy azon önkéntes seregnek, melly iránt a rendelet már kibocsátatott, minél nagyobb számban, s minél gyorsabban állítását minden módon segítsék elő. — Felszólitjuk végre, hogy midőn most a hazát vész fenyegeti, tegyék a haza oltárára áldozatul vagyonuknak is valamely részét, s adjanak a hon védelmére — kitől egyébként nem telik — kölcsönképen pénzt, vagy egyéb olly vagyont, mit könnyen pénzzé lehet fordítani.

Bizunk a nemzet lelkesedésében és azon honszeretletben, melly e hazát a legsúlyosabb körülmények között is megmentette; hissük, hogy e felszólításunk nem fog süker nélkül elhangzani; ugyanazért a belügyminister e mai napon kelt

tól, s még így is a magyarok istenének és ugyan csak segíteni kell.

Csernátóni.

Az austriai hirlap tegnap előtt, Austria jövődjé, felirással e következő cikket közli.

Legyünk őszinték és ne titkoljuk el magunk előtt azon eseményeket, melyek idővel szükségkép be fognak következni. Ezen események emberi intézkedések által egy időre elhalasztathatnak ugyan, de azért mégis el fognak jönni, mert a népek természetszerű törekvéseiben gyökereznek.

A tótok azon törik kinyuló fejeiket, hogy keleti Európában pánszláv monarchiát vagy pánszláv statusszövetséget alkothassanak. S ez a cseheket, morvákat, lengyeleket, ruthénokat, oroszokat, tótokat, horvátokat és illireket foglalná magában. Hogy valamennyi tóttörzseknek illy módoni egyesülése roppant nagy és hatalmas szövetség fog lenni, világos. De hogy abban mind ezen egy származású népek megegyeznek-e, már az más kérdés. Ezen népeknek jelen szavazata szerint valószínű, hogy két nagy szláv birodalom fog alapítani, melyeket Magyarország fog egymástól elkülönözni. Az északi szlávok rokonszenve délszakon még igen kevés viszhangra talál. Ha Ma-

gyarország a Feketetengerig kiterjedése által eléggé megszilárdul, úgy ő e mindkét nagy Tótországokat egymástól emberi fogalmon túlszárnyaló jövődjéig külön tartandja. Ha pedig Magyarország gyenge, úgy nem sok idő múlva egy szabad szövetség fog minden szlávokontegyesíteni, és egy századév vagy több idő viharozza ki magát a világtörténet fölött, mielőtt a tótokban a németek elleni gyűlölet csak némileg is hűlni fog.

Már most akár az egyik, akár a másik történetik, az osztrák császári statusalkotmány mint német, mint jelenleg áll, mindenesetre romba dől. A németek, olaszok, magyarok, illirek, csehek és lengyelek már többé nem hagyják magukat egy fő alatt kormányoztatni. A szabadon alakuló nemzetérzet fölébredt, és egyik sem akarja magát a másiknak jószerével alája vetni. Engedni kell a népeket szabadon elválni és alakulni, s a jövő aranyjövendő leendő. Sehol se történetik elnyomás, idegenszerű népágaknak alávetése pedig csak ott, hol ezt két egymás közt élő néptörzsnek viszonya szükségli, de csak annyiban, a mennyiben ezt az észszerű, s a főnemzet szükségéi szerint szabadon kifejlődő statusczél megkívánja.

Azon kérdés, ha valljon az osztrák állodalomnak természeti szükség által leendő felbomlása esetében az ottani erélyes és művelt németek a dicső és új erőben fölvirulandó német anyaországhoz csatlakozandak-e, kétséget nem szen-

vedhet. Az austriai németeknek csak Németországgal van jövődjük, ha szlávokká lenni nem akarnak, mely szláv érdekeknek kénytelenülend megfelelni a mi fenmaradandó dynastiánk, ha az nem Németországban fog választatni.

Most csak arról támadhat még kérdés, mikép kell Cseh- és Morvaország szláv népéről vélekednünk. Ezen országok mindenkor Németország alkatrészei voltak. Németország soha nem követhetne el nagyobb, megbocsáthatatlanabb politikai hibát, mint ha ezen tartományokról lemondana; hisz illykép Németország áruló lenne saját fiai irányában, ha ezeket a szláv uralomnak vetné martalékul. Minélfogva nem marad egyéb hátra, mint Németország ujjaalkotásakor azon két ország szláv népének nemzetiségét biztosítani, ha pedig az ábrándozó csehek e sorsukban meg nem nyugodnának, háboru által határozni. Kicsiny nemzetiségeknek, melyek másokba beerőszakolják, meg kell nyugodniok az igazságon és emberséges alárendeltségben, hacsak még nagyobb vészt nem akarnak maguk és a szomszéd nép fejére idézni. Illy sors várja a mi német testvéreinket is Lengyel- Orosz- és Horvátországban, mert ők gyengék arra, hogy ott saját önállóságukat föntartassák.

H i r d e t é s e k.

Csak rövid időre

rendkívül olcsó!!

Hogy a szegényebbek is megszerezhessék 2 forintról mind a két kötett

1 forintra leszállítva!

Gyűjteménye 20,000 többnyire új szavaknak, valamint a magyar-nyelvben divatozó idegen szókak, és eredeti szólásmódoknak.

Egy nélkülözhetlen

Kiegészítő szótára.

a magyar és német nyelvnek

melly magában foglalja az idegen szókat, és eredeti magyar kifejezéseket is.

Egyszermind minden eddig megjelent szótárak szükséges kiegészítője.

Szerző

Fr. Dr. Bloch Móricz

a m. t. t. tagja. 1846.

Két kötet füzve

magyar-német rész A—Z német-magyar rész A—Z.

Kapható

Geibel Károly

udvari könyvkereskedésben.

Pesten

és Magyar- és Erdélyország

minden egyéb

könyvkereskedésben.

(3)

Jelentés.

Ma, minden csütörtökön és vasárnap a Farkas Józsi vezérlete alatti (ugynevezett párizsi) nemzeti zenésztársaság az új épület mellett újon alakított sétaligetben a legkedvencebb operai és magyar zenedarabokat leendő szerencsés előadni.

Alólirt ezennel tisztelettel értesíti a t. cz. közönséget, miszerint nála korán reggeltől kezdve egész nap minden kávéházi italok és a legfinomabb fagyaltak kaphatók.

Rosz időben a fennevezett zenésztársaság alólirt kávéházban fog játszani.

Tiszteletteljes meghívását teszi

Steingassner János kávé.

Pest május 11. 1848.

(18)

(3)

Hirdetés 40 pft jutalommal.

A múlt-pénteken Pestről Péczelig gr. Crouy elvesztette kocsijából bőrtáskába burkolt puskáját; a megtaláló akár Péczelre gr. Crouyhoz, akár Pesten Kronperger Antal nyelvtanárhoz elhozza, 40 pft jutalmat kap.

Kelt Pesten majus 15-én 1848.

Gr. Crouy m. k.

(27)

Megjelenik e lap minden este Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunasor Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**